

BAHÇIVAN MİLYONLARCA NEET GENCİNE DİKKAT ÇEKTİ İŞSİZLİK SORUNU KRİTİK HALE GELİYOR

ISO Başkanı Erdal Bahçivan, gelecek aylarda istihdamın seyrinin, büyümedeki yavaşlamanın keskinliği ve süresine bağlı olarak şekilleneceğine dikkat çekerek, "İşsizliğin Türkiye ekonomisinde yeniden kritik sorunlardan biri olması ihtimal dahilinde" uyarısında bulundu. Bahçivan, çok sayıda gencin amaçsız şekilde boş vakit geçirdiğinin altını çizdi.

Emre ESER

ISTANBUL Sanayi Odası'nın (ISO) mart ayı olağan meclis toplantısı "Sanayi perspektifinden Türkiye nüfusu" ana temasıyla gerçekleşti. Meclis toplantısının açılış konuşmasını yapan ISO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından son açıklanan nüfus verilerinin Türkiye'nin; yaşlanan nüfusu, doğum hızlarındaki ırkütücü düşüş, ekonomi, işgücü, istihdam, kentlerin sosyal yapısı gibi konularda kritik bir süreçte olduğunu gösterdiğini söyledi.

GİDİŞAT İYİ DEĞİL

Nüfus konusunda gidişatın iyi olmadığına ilk olarak 2021'deki meclis toplantısında dikkat çektiğini

hatırlatan Bahçivan, "Yıllık nüfus artış hızımız 2022'de binde 7.1 iken, 2023'te çok dramatik bir şekilde binde 1.1'e düşmüş. Durum ciddi" dedi. Son 5 yılda yaşlı nüfusunun da yüzde 21.4 artarak 8 milyon 722 bin olduğunu, bu grubun toplam nüfus içindeki oranının ise beş yılda artarak 2023 itibarıyla yüzde 10.2'ye yükseldiğini aktaran Bahçivan, şöyle devam etti:

GENÇLER KAFELERDE VAKİT ÖLDÜRÜYOR

"Dünya nüfustaki yıllık artış hızının gerilemesi ve yaşlanma eğilimi, ülkemiz için de belirgin bir şekilde geçerli. TÜİK verilerine göre, 2000 yılında genç nüfusumuzun toplam nüfusa oranı yüzde 20 iken bu oran 2022 yılı itibarıyla yüzde 15'e düşmüş durumda. ILO'nun Genç İstihdamında Küresel Trendler 2020 Raporu'na

göre, küresel genç işsizlik oranı yüzde 13'ün üzerinde seyrediyor. Türkiye'de ise bu oran maalesef yüzde 25'in üzerinde. Daha çarpıcı bir veriyi paylaşacak olursam; 15-29 yaş aralığındaki 6.7 milyon genç ne eğitimde ne de istihdamda (NEET). Bu ne demek? AB üyesi komşumuz Bulgaristan'ın nüfusu kadar genç evde ve kafelerde oturup vakit öldürüyor demek."

TARIMSAL ÜRETİM TEHLİKE ALTINDA

BAHÇIVAN işgücü piyasasındaki pozitif gelişmenin ise kadın istihdamında görüldüğünü söyledi. Bahçivan, bu durumun sürdürülebilirliğinin önemini vurguladı. Bahçivan, "Tarım istihdamındaki daralma da sektörün faaliyet koşullarındaki sorunlara ve gıda enflasyonuna ilişkin risklere dikkat çekiyor. Nüfusumuzun sadece yüzde 7'sinin kırsal kesimde yaşadığını düşünürsek tarımsal üretimin geleceğinin tehlike altında olduğu da önemle üzerinde durmamız gereken bir nokta" dedi.

'AVRUPA BURADA İK AVCILIĞI YAPIYOR'

KONUŞMASINDA beyin göçüne ilişkin riskleri de paylaştan **ISO Başkanı**, sözlerini şöyle sürdürdü: "Ne yazık ki giderek yüksek eğitilmiş, genç ve üretken nüfusumuz göç ediyor. Özellikle Avrupa ülkeleri, bu topraklarda adeta 'İK Avcılığı' yapmakta. Bu durum, bir türlü önüne geçilemeyen ve yıllardır çözüm bekleyen, büyüme potansiyelimize zarar veren bir olgu. Bu göçü tersine çevirmek konusunda hepimizin üzerine büyük görevler düşüyor. Diğer yandan farklı beklentilerle gelen Z kuşağını iyi anlamalıyız."

15 YILDA 12 MİLYON KİŞİ YER DEĞİŞTİRDİ

Toplantıda İ.U. İktisat Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Murat Şeker'in moderatör olduğu İ.U. Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Levent Şahin, Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. İsmet Koc, M GEN Teknoloji Danışmanlık Başkanı Ufuk Tarhan ve Egon Zehnder Kıdemli Ortağı Murat Yeşildere'nin katılımıyla panel düzenlendi. Prof. Dr. Murat Şeker, "İstanbul, eğitilmiş gençleri kaybediyor. Son 15 yılda 12 milyon kişi gitti. Gidenler daha çok Tekirdağ, Kocaeli, Muğla ve Sakarya'ya yerleşmiş durumda" dedi.

İSTİHDAMIN SEYRİ BÜYÜMEYE GÖRE ŞEKİLLENECEK

İSO Başkanı Erdal Bahçivan, gelecek aylarda istihdamın seyrinin, büyümedeki yavaşlamanın keskinliği ve süresine bağlı olarak şekilleneceğine dikkat çekerek, “İşsizliğin Türkiye ekonomisinde yeniden kritik sorunlardan biri olması ihtimal dahilinde” uyarısında bulundu. Bahçivan, çok sayıda gencin amaçsız şekilde boş vakit geçirdiğinin altını çizdi.

Emre ESER

İSTANBUL Sanayi Odası'nın (İSO) mart ayı olağan meclis toplantısı “Sanayi” perspektifinden Türkiye nüfusu” ana temasıyla gerçekleşti. Meclis toplantısının açılış konuşmasını yapan İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından son açıklanan nüfus verilerinin Türkiye'nin; yaşlanan nüfusu, doğum hızlarındaki ürkütücü düşüş, ekonomi, işgücü, istihdam, kentlerin sosyal yapısı gibi konularda kritik bir süreçte olduğunu gösterdiğini söyledi.

GİDİŞAT İYİ DEĞİL

Nüfus konusunda gidişatın iyi olmadığına ilk olarak 2021'deki meclis toplantısında dikkat çektiğini hatırlatan Bahçivan, “Yıllık nüfus artış hızımız 2022'de binde 7.1 iken, 2023'te çok dramatik bir şekilde binde 1.1'e düşmüş. Durum ciddi” dedi. Son 5 yılda yaşlı nüfusunun da yüzde 21.4 artarak

8 milyon 722 bin olduğunu, bu grubun toplam nüfus içindeki oranının ise beş yılda artarak 2023 itibarıyla yüzde 10.2'ye yükseldiğini aktaran Bahçivan, şöyle devam etti:

GENÇLER KAFELERDE VAKİT ÖLDÜRÜYOR

“Dünya nüfusundaki yıllık artış hızının gerilemesi ve yaşlanma eğilimi, ülkemiz için de belirgin bir şekilde geçerli. TÜİK verilerine göre, 2000 yılında genç nüfusumuzun toplam nüfusa oranı yüzde 20 iken bu oran 2022 yılı itibarıyla yüzde 15'e düşmüş durumda. İLO'nun Genç İstihdamında Küresel Trendler 2020 Raporu'na göre, küresel genç işsizlik oranı yüzde 13'ün üzerinde seyrediyor. Türkiye'de ise bu oran maalesef yüzde 25'in üzerinde. Daha çarpıcı bir veriyi paylaşacak olursam; 15-29 yaş aralığındaki 6.7 milyon genç ne eğitimde ne de istihdamda (NEET). Bu ne demek? AB üyesi komşumuz Bulgaristan'ın nüfusu kadar genç evde ve kafelerde oturup vakit öldürüyor demek.”

TARIMSAL ÜRETİM TEHLİKE ALTINDA

BAHÇIVAN işgücü piyasasındaki pozitif gelişmenin ise kadın istihdamında görüldüğünü söyledi. Bahçivan, bu durumun sürdürülebilirliğinin önemini vurguladı. Bahçivan, “Tarım istihdamındaki daralma da sektörün faaliyet koşullarındaki sorunlara ve gıda enflasyonuna ilişkin risklere dikkat çekiyor. Nüfusumuzun sadece yüzde 7'sinin kırsal kesimde yaşadığını düşünürsek tarımsal üretimin geleceğinin tehlike altında olduğu da önemle üzerinde durmamız gereken bir nokta” dedi.

'AVRUPA BURADA İK AVCILIĞI YAPIYOR'

KONUŞMASINDA beyin göçüne ilişkin riskleri de paylaşan **İSO Başkanı**, sözlerini şöyle sürdürdü: “Ne yazık ki giderek yüksek eğitilmiş, genç ve üretken nüfusumuz göç ediyor. Özellikle Avrupa ülkeleri, bu topraklarda adeta 'İK Avcılığı' yapmakta. Bu durum, bir türlü önüne geçilemeyen ve yıllardır çözüm bekleyen, büyüme potansiyelimize zarar veren bir olgu. Bu göçü tersine çevirmek konusunda hepimizin üzerine büyük görevler düşüyor. Diğer yandan farklı beklentilerle gelen Z kuşağını iyi anlamalıyız.”

15 YILDA 12 MİLYON KİŞİ YER DEĞİŞTİRDİ

Toplantıda İ.Ü. İktisat Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Murat Şeker'in moderatör olduğu İ.Ü. Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Levent Şahin, Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. İsmet Koç, M GEN Teknoloji Danışmanlık Başkanı Ufuk Tarhan ve Egon Zehnder Kudemli Ortağı Murat Yeşildere'nin katılımıyla panel düzenlendi. Prof. Dr. Murat Şeker, “İstanbul, eğitilmiş gençleri kaybediyor. Son 15 yılda 12 milyon kişi gitti. Gidenler daha çok Tekirdağ, Kocaeli, Muğla ve Sakarya'ya yerleşmiş durumda” dedi.

Bulgaristan'ın nüfusu kadar genç boş oturuyor

TÜRKİYE'de 6.7 milyon genç ne eğitimde ne istihdamda olduğunu söyleyen **Istanbul Sanayi Odası (ISO) Başkanı Erdal Bahçivan**, "Bulgaristan'ın nüfusu kadar genç evde ve kafelerde oturup vakit öldürüyor" dedi. Uluslararası Çalışma Örgütü ILO'nun "Genç İstihdamında Küresel Trendler 2020 Raporu"na göre, küresel genç işsizlik oranının yüzde 13'ün üzerinde seyrettiğini belirten Bahçivan, "Türkiye'de ise bu oran Ulusal Genç İstihdam

Stratejisi'nde belirttiği üzere maalesef yüzde 25'in üzerinde. Daha çarpıcı bir veriyi paylaşacak olursam; 15-29 yaş aralığındaki 6.7 milyon genç ne eğitimde ne de istihdamda. Bu ne demek? AB üyesi komşumuz Bulgaristan'ın nüfusu kadar genç evde ve kafelerde oturup vakit öldürüyor" dedi. Bahçivan, beyin göçüne de dikkat ederek Avrupa'nın Türkiye'de adeta bir insan kaynakları avcılığı yaptığını aktardı. **Sayime BAŞÇI**

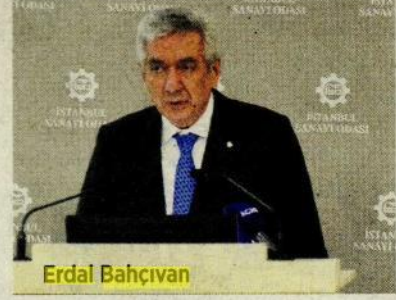

‘Avrupa, İK avcılığı yapıyor’

Istanbul Sanayi Odası (ISO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, Avrupa'nın Türkiye'de İK avcılığı yaptığını, beyin göçünün tersine çevrilmesi gerektiğini söyledi. **ISO** Meclisi'nin mart ayı olağan toplantısı 'Sanayi Perspektifinden Türkiye Nüfusu: Dün, Bugün, Yarın' ana gündemi ile düzenlendi. Toplantıda konuşan **Erdal Bahçivan**, dünya nüfusundaki yıllık artış hızının gerilemesinin ve yaşlanma eğiliminin, Türkiye için de belirgin bir şekilde geçerli olduğuna dikkat çekerek şöyle dedi: "Bu yaşlanma sürecini 'orta gelir tuzağı' riski altında ya-

şamamız halinde bizleri önemli dezavantajların beklediği de açık. Kritik bir duruma karşı karşıya olduğumuz aşikar. Öte yandan robotik teknoloji, yapay zeka ve dijitalleşme alanındaki gelişmelerin; nüfusla ilgili değerlendirme yaparken mutlaka dikkate alınması gerekiyor."

Kol gücünün yerini geçen yüzyıllarda nasıl makinalar aldıysa önümüzdeki süreci de yapay zeka ve robotik teknolojinin köklü bir şekilde etkileyeceğini kaydeden **Erdal Bahçivan**, "Diğer taraftan Türkiye'den yurtdışına yönelik göç hareketleri, giderek yüksek

Erdal Bahçivan

eğitilmiş, genç ve üretken nüfusta ağırlık kazanıyor. 'Beyin göçü' olarak bilinen süreç tüm hızıyla devam ediyor. Özellikle Avrupa, bu topraklarda adeta 'İK Avcılığı' yapmaktadır. Bu göçü tersine çevirmek konusunda hepimizin üzerine büyük görevler düşüyor" diye konuştu. ● **EKONOMİ SERVİSİ**

ISO BAŞKANI ERDAL BAHÇIVAN :

İşsizlik yeniden kritik sorunlardan biri olabilir

ISO Başkanı Erdal Bahçivan, gelecek aylarda istihdamın seyrinin, büyümedeki yavaşlamanın keskinliği ve süresine bağlı olarak şekilleneceğine dikkat çekerek, "İşsizliğin, Türkiye ekonomisinde yeniden kritik sorunlardan biri olması ihtimal dahilinde" uyarısında bulundu.

İstanbul Sanayi Odası'nın (ISO) mart ayı olağan meclis toplantısı "Sanayi perspektifinden Türkiye nüfusu" ana temasıyla toplandı. Meclis toplantısının açılış konuşmasını gerçekleştiren ISO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, TÜİK tarafından son açıklanan nüfus verilerine göre Türkiye'nin; yaşlanan nüfusu, doğum hızlarındaki ürkütücü düşüş, ekonomi, iş gücü, istihdam, kentlerin sosyal yapısı gibi konularda kritik bir süreçte olduğunu söyledi. Nüfus konusunda gidişatın iyi olmadığını 2021 yılındaki meclis toplantısında dikkat çektiğini hatırlatan Bahçivan, "Yıllık nüfus artış hızımız 2022 yılında binde 7,1 iken, 2023 yılında çok dramatik bir şekilde binde 1,1' düşmüş. Durum ciddi" dedi.

"Gençler evde ve kafelerde vakit öldürüyor"

Son 5 yılda yaşlı nüfusunun da yüzde 21,4 artarak 8 milyon 722 bin olduğunu, yaşlı nüfusun toplam nüfus içindeki oranının ise 2018 yılında yüzde 8,8 iken, 2023 yılında yüzde 10,2'ye yükseldiğini aktaran Bahçivan, şöyle devam etti: "Dünya nüfusunda yıllık artış hızının gerilemesi ve yaşlanma eğilimi, ülkemiz için de belirgin bir şekilde geçerli. TÜİK verilerine göre, 2000 yılında genç nüfusunun toplam nüfusa oranı yüzde 20 iken bu oran 2022 yılı itibarıyla yüzde 15'e düşmüş durumda. İLO'nun Genç İstihdamında Küresel Trendler 2020 Raporu'na göre, küresel genç işsizlik oranı yüzde 13'ün üzerinde seyrediyor. Türkiye'de ise bu oran maalesef yüzde 25'in üzerinde. Daha çarpıcı bir veriyi paylaşacak olursam; 15-29 yaş aralığındaki 6,7 milyon genç ne eğitimde ne de istihdamda. Bu ne demek? AB üyesi komşumuz Bulgaristan'ın nüfusu kadar genç evde ve kafelerde oturup vakit öldürüyor."

Tarım üretimde tehlike altında

İşgücü piyasasında öne çıkan pozitif gelişmenin, özellikle kadınlarda iş gücüne katılma ve istihdam oranlarının, halen düşük de olsa, 2024 başında rekor seviyelere çıkması olarak gösteren Bahçivan, bu durumun sürdürülebilirliğinin tartışılmalı olduğunu, zira gelecek aylarda istihdamın seyrinin, büyümedeki yavaşlamanın keskinliği ve süresine bağlı olarak şekilleneceğini ifade etti. "İşsizliğin

Beyin göçü büyüme potansiyelimize zarar veriyor

Konuşmasında beyin göçüne ilişkin riskleri de paylaştan ISO Başkanı, sözlerini şöyle sürdürdü: "Yurtdışına yönelik göç hareketlerinde; ne yazık ki giderek yüksek eğitimli, genç ve üretken nüfusumuz ağırlık kazanmaya başladı. Özellikle Avrupa ülkeleri, bu topraklarda adeta İK Avcılığı yapmaktadır. Bu durum, bir türlü önüne geçilemeyen ve yıllardır çözüm bekleyen, büyüme potansiyelimize zarar veren bir olgu. Bu göçü tersine çevirmek konusunda hepimizin üzerine büyük görevler düşüyor. Bu anlamda, insan kaynakları yönetimi anlayışımızı inovatif bir perspektifle yeniden düşünmemiz ve yapılandırmamız gerekiyor. Diğer yandan farklı beklentilerle gelen Z kuşağını iyi anlamalıyız. Bu kuşağı sadece yargılamakla bir yere varamayız. Onlarla birlikte üretken bir çalışma hayatının nasıl kurgulanacağına daha fazla kafa yormalyız." Bahçivan'ın açılış konuşmasının ardından İstanbul Üniversitesi İktisat Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Murat Şeker moderatörlüğünde, İstanbul Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Levent Şahin, Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. İsmet Koç, M GEN Teknoloji Danışmanlık Başkanı Ufuk Tarhan ve Egon Zehnder Kademli Ortağı Murat Yeşildere'nin katılımıyla bir de panel düzenlendi.

Türkiye ekonomisinde yeniden kritik sorunlardan biri olması ihtimal dahilinde" diyen Bahçivan, "Tarım istihdamındaki daralma da sektörün faaliyet koşullarındaki sorunlara ve gıda enflasyonuna ilişkin risklere dikkat çekiyor. Nüfusumuzun sadece yüzde 7'sinin kırsal kesimde yaşadığını düşünürsek tarımsal üretimin geleceğinin tehlike altında olduğu da önemle üzerinde durmamız gereken bir nokta" diye konuştu.

"Z kuşağını yargılamak yerine **sanayiye** çekmeliyiz"

Nurdoğan Arslan ERGÜN

Istanbul Sanayi Odası (İSO) Meclisi'nin 2024 yılı Mart ayı olağan toplantısı 'Sanayi Perspektifinden Türkiye Nüfusu: Dün, Bugün, Yarın' ana gündemi ile düzenlendi. İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçıvan**'ın açılış konuşmasını yaptığı toplantıda ayrıca bir de panel düzenlendi. **İSO Başkanı Erdal Bahçıvan**, Türkiye'de nüfus artış hızının yavaşladığını ve nüfusun yaşlandığını, bu durumu da özellikle **sanayi** açısından 'ciddi' bir durum olduğunu söyledi. Mevcut durumda gençlerin istihdama katılım oranının düştüğüne işaret eden Bahçıvan, 15-29 yaş aralığında 6.7 milyon gencin evde oturduğunu, genç işsizlik oranının yüzde 25 olduğunu bildirdi.

"Avrupa İK avcılığı yapmaktadır"

Bahçıvan, "Z kuşağını yargılamak yerine onları anlayıp **sanayi** istihdamına çekmeliyiz. Üretken bir çalışma hayatını Z kuşağı ile kurgulamalıyız. Onlarla birlikte üretken bir çalışma hayatının nasıl kurgulanacağına daha fazla kafa yormalyız. Yeni neslin beklentilerini ciddiye alarak buna göre dönüşmek hem hizmet sektörü hem de Avrupa'daki iş fırsatları karşısında **sanayi** istihdamının tercih edilirliliğini artırmak için kaçınılmaz" dedi. Nüfus artış

"Tarımın geleceği tehlike altında"

İSO Başkanı Erdal Bahçıvan, **tarım istihdamındaki daralmanın, sektörün faaliyet koşullarındaki sorunlara ve gıda enflasyonuna ilişkin risklere dikkat geçtiğini vurguladı. Bahçıvan, "Nüfusumuzun**

sadece yüzde 7'sinin kırsal kesimde yaşadığını düşünürsek tarımsal üretimin geleceğinin tehlike altında olduğu da önemle üzerinde durmamız gereken bir nokta" değerlendirmesinde bulundu.

hızının yavaşladığını durumun ciddi olduğunu kaydeden Bahçıvan, Artan genç işsizliği ve gelecek kaygıları gençlerimizi aile kurma, çocuk sahibi olma konusunda da daha temkinli olmaya itiyor. Gelecek yıllarda nüfusta yaşlanma eğiliminin belki öngörülenden de hızlı gerçekleşebileceğini göz ardı etmemek gerekiyor. Bu yaşlanma sürecini 'orta gelir tuzağı' riski altında yaşamamız halinde bizleri önemli dezavantajların beklediği de açık" ifadelerini kullandı. Türkiye'den yurtdışına yönelik göç hareketlerinde, giderek yüksek eğitilmiş, genç ve üretken nüfusumuzun ağırlık

kazanmaya başladığını ve 'beyin göçü' olarak bilinen sürecin tüm hızıyla devam ettiğini belirten **Erdal Bahçıvan**, "Üzülerek ifade etmek isterim ki özellikle Avrupa, bu topraklarda adeta 'İK Avcılığı' yapmaktadır. Bu durum, bir türlü önüne geçilemeyen ve yıllardır çözüm bekleyen, büyüme potansiyelimize zarar veren bir olgu. Bu göçü tersine çevirmek konusunda hepimizin üzerine büyük görevler düşüyor. Bu anlamda, insan kaynakları yönetimi anlayışımızı inovatif bir perspektifle yeniden düşünmemiz ve yapılandırmamız gerekiyor" diye konuştu.

65 yaş üstü nüfusun yoksulluk oranı 2019'da yüzde 14.2 iken 2023 yılında yüzde 21.7'ye çıktı

Yaşlılar yoksul ve yalnız

TÜİK verilerine göre Türkiye'de yaşayan 65 yaş üstü 8 milyon 722 kişi yoksul. Türkiye aynı zamanda emekli ücretleri sıralamasında ise Avrupa sonuncusu.

Türkiye 2024 yılı "Emekliler Yılı" ilan ederken 65 yaş ve üstü yurttaşların yaşadıkları sorunlar, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine de yansdı. TÜİK'in dün yayımladığı "İstatistiklerle Yaşlılar, 2023" raporuna göre Türkiye'de yaşayan 65 yaş ve üstü 8 milyon 722

SEVAL AYDOĞAN

vatandaş yoksul, yalnız ve obezite riskiyle karşı karşıya.

Gelir ve yaşam koşulları araştırması sonuçlarına göre yaşlı nüfusun yoksulluk oranı 2019 yılında yüzde 14.2 iken 2023 yılında yüzde 21.7'ye çıktı. Çalışma çağındaki yüz kişiye düşen yaşlı sayısını ifade eden yaşlı bağımlılık oranı ise 2018 yılında yüzde 12.9 iken bu oran 2023 yılında yüzde 15'e yükseldi. Bu oranın 2030'da yüzde 19.6, 2040 yılında ise yüzde 25.3'e yükseleceği öngörüldü.

Sağlıksız beslenme nedeniyle görülen obezite hastalığının da

yaşlılarda görülme oranı arttı. 2012 yılında 65 yaş ve üzeri nüfusta obezite oranı yüzde 25 iken bu oran 2022 yılında yüzde 28.4 oldu. Öte yandan 1 milyon 669 bin 270 yaşının tek başına yaşadığı ortaya çıktı.

'Yaşama, öl' deniyor

Yaşlıların maruz kaldığı yoksulluğu değerlendiren Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) Emekliler Sendikası Genel Başkanı Cengiz Yavuz, "Diğer Avrupa ülkelerindeki emeklilerin aldıkları ücretlerle Türkiye'deki emeklilerin aldığı ücreti karşılaştırdığımızda, Türkiye'deki emeklilerin son sırada olduğunu görüyoruz. Seçim dönemine girdik ve bu süreçte de emekliler olarak taleplerimize dönüş alamadık. Promosyonlarla, kredilerle günü kurtarıcı çözümler üretiliyor. Kaynak var ama niyet yok" dedi.

Yoksullaştırılmış bir emekli topluluğunun yaratıldığını belirten

Nüfustaki değişim sanayiciyi korkutuyor

İSTANBUL Sanayi Odası'nın (İSO) olağan meclis toplantısında konuşan İSO Başkanı Erdal Bahçivan da bu konuya dair "Yıllık nüfus artış hızımız 2022 yılında da binde 7.1 iken, 2023 yılında çok dramatik bir şekilde binde

1.1'e düştü. Durum ciddi. Özellikle genç nüfustaki eğilimlerin bu açıdan incelenmesi gerek. Artan genç işsizliği ve gelecek kaygıları gençlerimizi aile kurma, çocuk sahibi olma konusunda da daha temkinli olmaya itiyor" dedi.

Emeklilikte Yaşa Takılanlar (EYT) Federasyonu Kurucusu Gönül Boran Özüpak ise şunları söyledi: "Yaşlıların, kaliteli ve insanca bir yaşam sürmesi siyasetin müdahalesiyle elinden alındı. İnsanlar sürekli ucuzla

yönelmeye her gün makarna yemeye mecbur bırakıldı. İktidar mağduriyeti giderici bir tavırla yaklaşması gerekirken emeklileri yoksullaştırarak 'Yaşama, öl' konumuna getirmiş durumda."
● Haber Merkezi

ISO'nun gündemi yaşlanan Türkiye oldu 'Durum kritik'

Türkiye yaşlanıyor, teknolojiyle beraber iş dünyası ve çalışma hayatı da değişiyor. ISO toplantısında konuşan Başkan Bahçivan, durumun önemine dikkati çekti. Avrupa'nın genç yetenekler üzerindeki avcılığına karşı yeni kuşağı anlamak gerektiğini vurguladı

EKONOMİ SERVİSİ

Istanbul Sanayi Odası (ISO) Meclisi'nin 2024 yılı mart ayı olağan toplantısı **'Sınırı Perspektifinden Türkiye Nüfusu: Dün, Bugün, Yarı'** ana gündemi ile düzenlendi.

ISO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**'ın açılış konuşmasını yaptığı toplantıda, İstanbul Üniversitesi İktisat Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Murat Şeker moderatörlüğünde, İstanbul Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Levent Şahin, Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. İsmet Koc, M GEN Teknoloji Danışmanlık Başkanı Ufuk Tarhan ve Egon Zehnder Kıdemli Ortağı Murat Yeşildere'nin katılımıyla bir de panel düzenlendi.

2019'da binde 13,5 olan Türkiye nüfus artışının 2020'de binde 5'e gerilediğini ifade eden **Erdal Bahçivan**, "Yıllık nüfus artış hızımız 2022 yılında da binde 7,1 iken, 2023 yılında çok dramatik bir şekilde binde 1,1'e düştü. Durum ciddi. Özellikle genç nüfustaki eğilimlerin bu açıdan dikkatli incelenmesi gerektiğini düşünüyoruz. Artan genç işsizliği ve gelecek kaygıları gençlerimizi aile kurma, çocuk sahibi olma konusunda da daha temkinli olmaya itiyor. Gelecek yıllarda nüfusta yaşlanma eğiliminin belki öngörülenlerden de hızlı gerçekleşebileceğini göz ardı etmemek gerekiyor. Bu yaşlanma sürecini 'orta gelir tuzağı' riski altında yaşamamız halinde bizleri önemli dezavantajların beklediği de açık. Son 5 yılda yaşlı nüfusu yüzde 21,4 artarak 8 milyon 722 bin oldu. Yaşlı nüfusun toplam nüfus içindeki oranı ise 2018 yılında yüzde 8,8 iken, 2023 yılında bu oran yüzde 10,2'ye yükseldi. Kritik bir durumla karşı karşıya olduğumuz aşikar." dedi.

TARIMSAL ÜRETİME DİKKATI ÇEKTI

Nüfus değişimlerinin toplumun genel

tüketim kalıplarını, kamu mali dengesini, işgücünün üretkenlik düzeylerini ve büyüme potansiyelini etkilediğine işaret eden Bahçivan şu bilgileri verdi:

"TÜİK verilerine göre, 2000 yılında genç nüfusumuzun toplam nüfusa oranı yüzde 20 iken bu oran 2022 yılı itibarıyla yüzde 15'e düştü. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) raporlarına göre, küresel genç işsizlik oranı yüzde 13'ün üzerinde. Türkiye'de ise bu oran yüzde 25'in üzerinde. İşgücü piyasasında öne çıkan pozitif gelişme, özellikle kadınlarda işgücüne katılma ve istihdam oranlarının -halen düşük de olsa- 2024 başında rekor seviyelere çıkması. Öte yandan bu durumun sürdürülebilirliği tartışmalı. Zira gelecek aylarda istihdamın seyrini, büyümedeki yavaşlamanın keskinliği ve süresine bağlı olarak şekillenecek. İşsizliğin Türkiye ekonomisinde yeniden kritik sorunlardan biri olması ihtimal dahilinde. Diğer yandan tarım istihdamındaki daralma, sektörün faaliyet koşullarındaki sorunlara ve gıda enflasyonuna ilişkin risklere dikkat çekiyor. Nüfusumuzun sadece yüzde 7'sinin kırsal kesimde yaşadığını düşünürsek tarımsal üretimin geleceğinin tehlike altında olduğu da önemle üzerinde durmamız gereken bir nokta."

TEKNOLOJİ SÜRECİ ETKİLEYECEK

Dünya Ekonomik Forumu'nun geçen yıl yayınladığı 'İşin Geleceği Raporu'na göre 2027 yılına kadar 83 milyon iş kaybolurken 69 milyon yeni iş yaratılacağını dile getiren **Erdal Bahçivan**, bu da işgücü piyasasında toplamda yüzde 2'lük bir daralma olacağını işaret ettiğini söyledi. Robotik teknoloji, yapay zeka ve dijitalleşme alanındaki gelişmelerin; nüfusa ilgili değerlendirme yaparken mutlaka dikkate alınması gerektiğini belirten Bahçivan, "Dünya genelinde nüfus artış hızı yavaşlıyor, toplumlarda yaşlı nüfus artıyor ama başta üretim hayatı olmak üzere robotlar

da birçok alanda devreye girmeye başlıyor. Özetle; insanlık 'geçmişte olduğu gibi bugün de bir yerde ihtiyaç varsa; çözüme de mutlaka vardır' diyor. Kol gücünün yerini geçen yüzyıllarda nasıl makineler aldıysa önmümüzdeki süreçte yapay zeka ve robotik teknoloji köklü bir şekilde etkileyecek gibi görünüyor." ifadelerini kullandı.

'YARGILAMAKLA OLMAZ ANLAMALIYIZ'

Beşin göçünün tüm hızıyla devam ettiğini belirten **Erdal Bahçivan**, "Üzülerek ifade etmek isterim ki özellikle Avrupa, bu topraklarda adeta 'İnsan Kaynakları (İK) Avcılığı' yapmaktadır. Bu durum, bir tür lü önüne geçilemeyen ve yıllardır çözüm bekleyen, büyüme potansiyelimize zarar veren bir olgu. Bu göçü tersine çevirmek konusunda hepimizin üzerine büyük görevler düşüyor. Bu anlamda, insan kaynakları yönetimi anlayışımızı inovatif bir perspektifle yeniden düşünmemiz ve yapılandırmamız gerekiyor. Farklı beklentilerle gelen Z kuşağına da iyi anlamalıyız. Bu kuşağı sadece yargılamakla bir yere varamayız. Onlarla birlikte üretken bir çalışma hayatının nasıl kurgulanacağına daha fazla kafa yormalyız." dedi.

Istanbul Sanayi Odası (ISO) Meclisi'nin 2024 yılı mart ayı olağan toplantısı.